

Strasbūrā, 21.10.2025.
COM(2025) 871 final

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

par vienkāršošanu, īstenošanu un izpildes panākšanu

**2025. gada
pārskata ziņojums
par vienkāršošanu,
īstenošanu un izpildes
panākšanu**

2025. GADA OKTOBRIS

1. Priekšvārds

Priekšsēdētājas priekšvārds

Vienkāršošana ir būtiski svarīga mūsu konkurētspējai. Kopš pagājušajā gadā sagatavotā Mario Draghi ziņojuma par konkurētspēju un Enrico Letta ziņojuma par vienoto tirgu Eiropas vienkāršošanas programmas īstenošana ir paātrinājusies. Mums ir jālikvidē šķēršļi, kas palēnina mūsu uzņēmumu darbību, un jāatvieglo investīciju veikšana un darbvietu radīšana Eiropā. Šis ir galvenais mērķis manis vadītās Komisijas politikas pamatnostādņēs. Kopš šā jaunā pilnvaru termiņa sākuma mēs esam darījuši visu iespējamo, lai mūsu Savienību padarītu ātrāku un vienkāršāku, mērķtiecīgāku un Eiropas uzņēmumus atbalstošāku. Tomēr ar vienkāršošanu vien nepietiek. Dalībvalstīm ir pienācīgi jāīsteno mūsu noteikumi, un, ja tas nenotiek, mums ir jārīkojas. Vienkāršošana, īstenošana un izpildes panākšana iet roku rokā.

Vienkāršošana ir bijusi mūsu darba galvenais elements, un līdz šim esam ierosinājuši sešas “omnibus” paketes attiecībā uz vienkāršošanu. Kad tās būs stājušās spēkā, tās radīs reālas pārmaiņas Eiropas uzņēmumiem: samazināsies formalitāšu apjoms un noteikumi būs mazāk sarežģīti, vienlaikus saglabājot mūsu sociālos un vides standartus. Mēs esam ierosinājuši vienkāršošanas pasākumus, kuru rezultātā izmaksas uzņēmumiem un iedzīvotājiem samazināsies par vairāk nekā 8,6 miljardiem EUR. Tagad mums ir jāpatur prātā, ka tas ir steidzami. Jau šogad tiek izstrādātas vēl vairākas “omnibus” paketes, un ir ļoti svarīgi, lai likumdevēji rīkotos ātri, lai mūsu vienkāršošanas priekšlikumi nekavējoties sniegtu labumu mūsu uzņēmumiem.

Īstenošana ir nākamais būtiskais solis. Runa ir ne tikai par mūsu noteikumu vienkāršošanu, bet arī par to, lai nodrošinātu, ka tie tiek pareizi un savlaicīgi īstenoti. Dalībvalstis ir Komisijas galvenie partneri, kas nodrošina, ka tas tā patiesi ir. Taču ir svarīgi arī uzrunāt uzņēmumus, sociālos partnerus un visas ieinteresētās personas, lai labāk izprastu, kad īstenošana ir nepareiza vai nepilnīga. Pēdējo mēnešu laikā priekšsēdētājas izpildvietnieki un komisāri ir sadarbojušies ar vairāk nekā 550 ieinteresētajām personām no visām dalībvalstīm, organizējot 28 īstenošanas dialogus. Tas mums ir sniedzis nepieciešamo ieskatu par to, kā vēl vairāk vienkāršot un atbalstīt mūsu noteikumu un politikas īstenošanu.

Būtiska nozīme ir arī ES tiesību aktu **izpildei**. Pieredze liecina, ka ātrākais veids, kā panākt mūsu noteikumu izpildi, ir sadarboties ar dalībvalstīm. Pirmajos septiņos 2025. gada mēnešos Komisija ir sākusi 168 pirmspārskāpuma dialogus. Divās trešdaļās pabeigto dialogu mums izdevās atrisināt attiecīgo jautājumu. Tajā pašā laikposmā esam sākuši arī 373 pārkāpumu lietas un gandrīz tādu pašu skaitu lietu esam slēguši. 95 % lietu tika atrisinātas, pirms mums bija jāvērsas Tiesā. Tas nozīmē mazāk nenoteiktības Eiropas iedzīvotājiem un īsāku laiku līdz brīdim, kad viņi gūst labumu no Eiropas politikas. Mūsu mērķis vienmēr ir nodrošināt, ka noteikumi, par kuriem vienojamies, pēc iespējas ātrāk tiek pilnībā īstenoti, lai tie varētu sākt radīt reālas pārmaiņas Eiropas iedzīvotājiem.

Šajā ziņojumā ir atspoguļots līdz šim panāktais progress un sagatavotā augsne turpmākā progresa sasniegšanai. Vienkāršošana, īstenošana, izpilde: manis vadītās Komisijas pieeja ir izveidot Savienību, kas sniedz rezultātus, un pasaules daļu, kas spēj konkurēt pasaules mērogā.

Ursula fon der Leiena
Eiropas Komisijas priekšsēdētāja

Komisāra Valda Dombrovska priekšvārds

Gada sākumā mēs izklāstījām redzējumu, kā ievērojami atvieglot regulatīvo slogu iedzīvotājiem, uzņēmumiem un pārvaldes iestādēm Eiropā un uzlabot mūsu politikas īstenošanu. Mēs apņēmāmies ierosināt vēl nepieredzētu ES noteikumu vienkāršošanu, lai veicinātu labklājību un noturību, un uzsākām jaunu virzību, kuras mērķis ir padarīt noteikumus skaidrākus un ātrāk īstenojamus, lai tie nodrošinātu tajos izklāstīto mērķu labāku sasniegšanu praksē.

Mūsu diagnoze bija skaidra un plaši izplatīta. Noteikumu akumulācija laika gaitā dažādos līmeņos un to pieaugošā sarežģītība būtiski negatīvi ietekmē Eiropas konkurētspēju un labklājību. Šīs situācijas risināšanai ir drīzāk vajadzīga drosmīga un saskaņota rīcība, nevis pakāpeniska pieeja. ES konkurētspējas stiprināšanai ir vajadzīga tiesiskā vide, kas pēc iespējas vienkāršāk, ātrāk un efektīvāk stimulē uzņēmumu izveidi un izaugsmi, vienlaikus aizsargājot cilvēkus un nodrošinot viņiem iespējas.

Tikai dažu mēnešu laikā Komisija ir nākusi klajā ar sešām “omnibus” paketēm tādās jomās kā ilgtspējas ziņu sniegšana, pienācīga rūpība, ķīmikālijas, aizsardzības gatavība, mazi vidējas kapitalizācijas uzņēmumi un lauksaimniecība. Kopā ar citām vienkāršošanas iniciatīvām tās varētu nodrošināt ietaupījumus vairāk nekā 8,6 miljardu EUR apmērā kārtējo administratīvo izmaksu ziņā. Šie priekšlikumi ir pirmais nozīmīgais solis ceļā uz 25 % samazinājuma mērķa un 35 % MVU labā sasniegšanu, kas līdz šā pilnvaru termiņa beigām nodrošinās 37,5 miljardu EUR ietaupījumu iedzīvotājiem, uzņēmumiem un valsts pārvaldes iestādēm.

Mūsu apņemšanās pakāpeniski veikt ES acquis “stresa testu” jau ir ļāvusi izstrādāt pirmo tiesību aktu priekšlikumu kopumu, kas vienkāršos ES noteikumus. Un šie centieni turpināsies, kā atspoguļots Komisijas 2026. gada darba programmā. Mēs turpināsim novērst visus regulatīvā sloga avotus – administratīvās izmaksas, kā arī atbilstības nodrošināšanas izmaksas kopumā. Šīs izmaksu samazinājums ir nepieciešams, lai Eiropa varētu sasniegt savus vērienīgos ekonomiskos, sociālos un vidiskos mērķus ne tikai uz papīra, bet arī praksē.

Komisāru kolēģija ir saliedējusies šī mērķa sasniegšanai. Katrs komisārs ir rīkojis vismaz vienu īstenošanas dialogu, un daudzi jau ir ierosinājuši vērienīgas vienkāršošanas paketes. Visi kopā mēs veidojam jaunu institucionālo kultūru – atvērtāku un reaģētspējīgāku, vērstu uz efektivitāti un rezultātiem un tādu, kurā par prioritāti tiek noteikta spēkā esošo noteikumu uzlabošana, nevis jaunu noteikumu radīšana.

Mēs esam arī apņēmušies nodrošināt visaugstāko pārredzamības, pārskatatbildības un iestāžu dialoga un sadarbības līmeni. Šim gada pārskata ziņojumam un katra komisāra individuālajiem progresu ziņojumiem ir būtiska nozīme šo mērķu sasniegšanā. Tos papildina plašā informācija par vienkāršošanu, īstenošanu un izpildes panākšanu, kas pieejama tīmekļa vietnē Europa.

Lai sasniegtu mūsu vienkāršošanas mērķus, visām Eiropas iestādēm un jo īpaši Parlamentam un Padomei kā likumdevējiem ir jārealizē kopīga apņemšanās. Mēs visi esam atbildīgi par to, lai vienkāršošanas priekšlikumi tiktu ātri un mērķtiecīgi izskatīti, vienlaikus saglabājot mērķu vērienīgumu.

Taču turpinot darbu nolūkā vienkāršot noteikumus un uzlabot to īstenošanu, mēs nebūsim nevairāmi no to izpildes. Komisija turpinās apņēmīgi īstenot izpildes pasākumus iedzīvotāju un uzņēmumu interesēs visā vienotajā tirgū.

Valdis Dombrovskis

**Ekonomikas un produktivitātes, īstenošanas
un vienkāršošanas komisārs**

2. Kopsavilkums

Vienkāršākas un ātrākas Eiropas izveide ir viena no galvenajām **transversālajām prioritātēm** 2024.–2029. gada pilnvaru termiņa laikā, kas iezīmē kultūras un institucionālas pārmaiņas Eiropas Komisijā. Prioritāte ir sistemātiski vienkāršot ES tiesību aktus un politiku visā Eiropā, lai ar tiem varētu sasniegt maksimālu rezultātu, vienlaikus uzlabojot to īstenošanu un izpildi.

Kā noteikts [priekšsēdētājas politikas pamatnostādņēs](#) un [paziņojumā “Vienkāršāka un ātrāka Eiropa”](#), svarīgākās politiskās prioritātes ir ātrums, saskaņotība un vienkāršība. Tās ir būtiski svarīgas, lai stiprinātu ES konkurētspēju, kā izklāstīts Konkurētspējas kompāsā, kas noteiks mūsu rīcību visā šā pilnvaru termiņa laikā. Katram komisāram ir uzdots samazināt administratīvo slogu un vienkāršot īstenošanu. 11 no 18 likumdošanas iniciatīvām [Komisijas 2025. gada darba programmā](#) bija vērstas uz to, lai pilnībā vai daļēji vienkāršotu tiesību aktus un politiku.

Šis ir **pirmais gada pārskata ziņojums**, kurā apkopoti Komisijas darba galvenie rezultāti attiecībā uz trim galvenajiem elementiem jaunajā virzībā uz vienkāršāku un ātrāku Eiropu. Turklāt katrs kolēģijas loceklis atbilstoši savam portfelim ir sagatavojis gada progresu ziņojumu par vienkāršošanu, īstenošanu un izpildes panākšanu. Tie visi attiecas uz periodu līdz 2025. gada 31. jūlijam¹.

Tikai sešu mēnešu laikā Komisija pieņēma sešas (*“omnibus”*) iniciatīvu paketes un citus priekšlikumus, kuru mērķis ir **samazināt slogu un vienkāršot tiesību aktus**, tā samazinot izmaksas par vairāk nekā 8,6 miljardiem EUR. Turklāt tā panāca progresu ES *acquis* stresa testos vairākās jomās, tai skaitā enerģētikas, finanšu, digitālajā un uzņēmējdarbības un patērētāju tiesību jomā, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no ieinteresētajām personām reālās situācijas apsekojumos un īstenošanas dialogos.

Apspriešanās ar vairāk nekā 550 ieinteresētajām personām notika 28 īstenošanas dialogos, ko organizēja kolēģijas locekļi sadarbībā ar īstenošanas un vienkāršošanas komisāru. Šie dialogi ir arī daļa no jaunajiem konsultāciju rīkiem, kas ir izstrādāti, lai paātrinātu ES tiesību aktu, politikas un ES finansējuma **īstenošanu** visās dalībvalstīs. Komisija ir atbalstījusi dalībvalstis, izmantojot vairākus instrumentus, lai panāktu mūsu kopīgi saskaņoto noteikumu pilnīgu transponēšanu un īstenošanu, un ir apņēmīgi rīkojusies, lai panāktu **ES tiesību aktu izpildi**.

Ziņojuma pēdējā daļā ir izklāstīti nākamie soļi šajā darbā, lai panāktu patiesas **izmaiņas regulējuma kultūrā** visā Eiropas Savienībā. Tajā uzsvērts, cik svarīga ir partnerība un pastāvīgs darbs kopā ar Parlamentu un Padomi, dalot atbildību arī ar dalībvalstīm, lai panāktu ātrāku un vienkāršāku Eiropu.

Lai šī vērienīgā programma būtu sekmīga, Komisija paļaujas uz to, ka **Eiropas Parlaments** un **Padome** turpinās un pat paātrinās darbu attiecībā uz *“omnibus”* paketēm un citiem vienkāršošanas priekšlikumiem, vienlaikus saglabājot to vērienīgumu un nodrošinot, ka ieguvumi kļūst ātri jūtami. Izšķiroša nozīme ir arī **dalībvalstīm**. To proaktīva iesaistīšanās ir būtiska, lai samazinātu vispārējo regulatīvo slogu iedzīvotājiem un uzņēmumiem un nodrošinātu, ka ES tiesību akti un politika tiek īstenota ātri un efektīvi. Komisija arī aicina dalībvalstis iesaistīties vienkāršošanas centienos īstenošanā, vienkāršojot un samazinot birokrātiju, kas izriet no valstu noteikumiem.

Komisija turpmākajos gados turpinās centienus vienkāršot ES tiesību aktus un politiku. Tas ir atspoguļots Komisijas 2026. gada darba programmā, kas pieņemta vienlaikus ar šo ziņojumu un kurā vairāk nekā pusei iniciatīvu piemīt spēcīga vienkāršošanas dimensija. Mēs arī turpināsim izmantot visus mūsu rīkus un resursus, lai paātrinātu īstenošanu, un nevilcināsimies izmantot izpildes panākšanas mehānismus, lai nodrošinātu, ka noteikumi, par kuriem panākta vienošanās, sniedz vislabākos iespējamus rezultātus.

3. Rezultātu nodrošināšana – svarīgākie pasākumi

“Lai aizsargātu darbvietas, mums ir jāatvieglo uzņēmējdarbība Eiropā. Un mūsu līdz šim iesniegtās “omnibus” tiesību aktu paketes radīs reālas pārmaiņas. Mazāk dokumentu, mazāka pārklāšanās, ne tik sarežģīti noteikumi. Mūsu priekšlikumi Eiropas uzņēmumiem ik gadu samazinās birokrātiskās izmaksas par 8 miljardiem EUR.”

Priekšsēdētājas fon der Leienas runa par stāvokli Savienībā

¹ Šis pirmais pārskata ziņojums aptver septiņu mēnešu periodu. Nākamais ziņojums aptvers 12 mēnešu periodu no 2025. gada 1. augusta līdz 2026. gada 31. jūlijam.

A. Vienkāršošana un stresa testi

Vienkāršošana un sloga samazināšana ir būtiska daļa no mūsu programmas, kuras mērķis ir palielināt ES konkurētspēju. Ar bezprecedenta centieniem vienkāršot un panākt noturīgu un izmērāmu progresu Komisija koncentrējas uz to, lai novērstu šķēršļus vienotajā tirgū un regulatīvos šķēršļus ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei. Komisija ir izvirzījusi vērienīgus mērķus līdz tās pilnvaru termiņa beigām samazināt administratīvo slogu visiem uzņēmumiem vismaz par 25 % un maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) par 35 %. 2025. gada martā Eiropadome aicināja Komisiju un abus likumdevējus strādāt, lai sasniegtu šos mērķrādītājus.

Ar Komisijas 2025. gada darba programmu, kurā **11 no 18 priekšlikumiem** liela uzmanība ir pievērsta vienkāršošanai, ir sākta šīs ieceres īstenošana. Kopš 2025. gada februāra, pamatojoties uz ieinteresēto personu sniegto informāciju un iekšējo analīzi, Komisija ir nākusi klajā ar sešām iniciatīvu paketēm, kuru konkrētais mērķis ir samazināt administratīvo slogu un vienkāršot tiesisko regulējumu. Šīs paketes, ko dēvē par visaptverošiem jeb “*omnibus*” priekšlikumiem to transversālā un mērķtiecīgā rakstura dēļ un kas papildina citus vienkāršošanas priekšlikumus, samazinās slogu MVU, lielākiem uzņēmumiem un valsts pārvaldes iestādēm par vairāk nekā **8,6 miljardiem EUR regulāru administratīvo izmaksu ietaupījumu veidā**.

Omnibus I ir tālejoša iniciatīva, kuras mērķis ir vienkāršot noteikumus par **ilgtspējas ziņu sniegšanu, pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un taksonomiju** (4,5 miljardu EUR ietaupījums). Papildus tam, ka ar to tika samazināts to uzņēmumu skaits, uz kuriem attiecas ilgtspējas ziņu sniegšanas prasības, un tika ierobežota ziņošana vērtības ķēdē, ar to uz diviem gadiem tika atlikta arī prasības konkrētiem uzņēmumiem, arī mazākiem uzņēmumiem (tā dēvētajiem otrās kārtas un trešās kārtas uzņēmumiem), uz kuriem attiecas Direktīva par korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu. Ar to arī uz vienu gadu tika atlikts transponēšanas termiņš un piemērošanas datums pirmajai uzņēmumu grupai saskaņā ar Direktīvu par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju. Eiropas Parlaments un Padome šo pasākumu pieņēma 2025. gada 17. aprīlī, un grozījumi taksonomijas deleģētajā aktā tika pieņemti 2025. gada jūlijā. Paredzams, ka pārējās paketes daļas tiks pieņemtas līdz 2025. gada beigām.

Turklāt *Omnibus I* ietvaros priekšlikums vienkāršot **oglekļa ievedkorekcijas mehānismu** atceltu saistītos pienākumus aptuveni 182 000 jeb 90 % importētāju, no kuriem lielākā daļa ir MVU, tādējādi paverot iespējas ietaupījumiem 1,2 miljardu EUR apmērā. Abi likumdevēji to apstiprināja 2025. gada oktobrī.

Omnibus II par **investīciju noteikumu** vienkāršošanu paredz atvieglot *InvestEU* un Eiropas Stratēģisko investīciju fonda izmantošanu un pēc tam ziņošanu par tiem (350 miljonu EUR ietaupījums, no kuriem 324 miljoni EUR ir vienreizēji administratīvo izmaksu ietaupījumi un 50 miljardu EUR papildu publisko un privāto investīciju spēju piesaiste). Plānots, ka abi likumdevēji to drīzumā pieņems.

Komisija arī ierosināja vienkāršot Ārējās darbības garantiju un atvieglot procedūras. Pašlaik notiek Eiropas Parlamenta un Padomes diskusijas.

Omnibus III par **kopējo lauksaimniecības politiku** paredz samazināt sarežģītību un pārmērīgu administratīvo slogu lauksaimniekiem un valstu pārvaldes iestādēm saistībā ar pārvaldību, uzraudzību un ziņošanu un izmantot digitalizācijas potenciālu (lai lauksaimniekiem gadā ietaupītu 1,58 miljardus EUR, bet pārvaldes iestādēm – 210 miljonus EUR). Diskusijas Eiropas Parlamentā un Padomē par šo priekšlikumu ir beigu posmā.

Omnibus IV par maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, digitalizāciju un kopīgām specifiskajām ļautu **maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem** izmantot dažas no tām pašām atvieglotajām prasībām kā MVU, atceltu neefektīvas prasības attiecībā uz papīra formāta dokumentiem produktu tiesību aktos un atliktu pienācīgas rūpības noteikumu piemērošanu akumulatoriem, par ko vienošanās tika panākta 2025. gada jūlijā (ietaupījumi 380 miljonu EUR apmērā). Pašlaik notiek Eiropas Parlamenta un Padomes diskusijas.

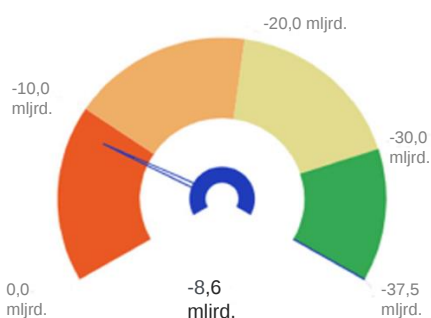
Omnibus V par **aizsardzības gatavību** vienkāršotu ES noteikumus, kas piemērojami Eiropas aizsardzības rūpniecībai, lai veicinātu investīcijas un atvieglotu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju projektēšanu, izstrādi, ražošanu un piegādi. Tas attiecas gan uz konkrētiem ES tiesību aktiem aizsardzības jomā, gan uz vispārējiem tiesību aktiem, kas ietekmē aizsardzības darbības. Pašlaik notiek Eiropas Parlamenta un Padomes diskusijas.

Omnibus VI samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas un administratīvo slogu **ķīmiskajai rūpniecībai**, vienlaikus saglabājot augstu sabiedrības veselības un vides aizsardzības līmeni. Ar to tiktu vienkāršoti noteikumi par ķīmikāliju, mēslošanas līdzekļu un kosmētikas līdzekļu klasificēšanu, marķēšanu, iepakojšanu (paverot iespēju

ietaupījumiem 363 miljonu EUR apmērā, no kuriem 290 miljoni EUR ir regulāri ietaupījumi). Pašlaik notiek Eiropas Parlamenta un Padomes diskusijas.

Kopā ar citām iniciatīvām, piemēram, pasākumu kopumu, lai izveidotu vienkāršāku un standartizētu vērtspapīrošanas regulējumu, “*omnibus*” priekšlikumi būtiski palīdzētu sasniegt Komisijas mērķrādītāju samazināt administratīvo slogu **vismaz par 25 %** un **MVU – vismaz par 35 %**. Lai sasniegtu šo mērķrādītāju, līdz pilnvaru termiņa beigām regulārās administratīvās izmaksas būs jāsamazina par **37,5 miljardiem EUR**. Administratīvo izmaksu ietaupījums 8,6 miljardu EUR apmērā², ko Komisija jau ir ierosinājusi, šā piecu gadu pilnvaru termiņa **pirmajos mēnešos veido vairāk nekā piekto daļu no mērķrādītāja**, kura sasniegšanai abiem likumdevējiem ir ātri jārikojas. Turklāt ar šiem pasākumiem Komisija arī samazina vienreizējās izmaksas par 4 miljardiem EUR. Kopumā šā mērķa sasniegšana ievērojami palielina pieejas “viens pieņemts – viens atcelts” vērienīgumu 2022.–2024. gada periodā, kurā Komisija ierosināja neto administratīvo izmaksu ietaupījumus uzņēmumiem un iedzīvotājiem gandrīz 14 miljardu EUR apmērā.

Administratīvā sloga samazināšanas mērķrādītājs 25 %

“*Omnibus*” priekšlikumos ir iekļauti arī **konkrēti MVU ietaupījumi** vairāk nekā 2,8 miljardu EUR apmērā. Tas ietver ietaupījumus 1,6 miljardu EUR apmērā, kas paredzēti *Omnibus* III (kopējā lauksaimniecības politika), 830 miljonu EUR apmērā oglekļa ieviešanas mehānismā (*Omnibus* I), 180 miljonu EUR apmērā *Omnibus* IV (mazi vidējas kapitalizācijas uzņēmumi un digitalizācija) un 67 miljonus EUR lielus regulārus ietaupījumus, kas izriet no *Omnibus* VI (ķīmikālijas).

Papildus skaitļos izsakāmai administratīvā sloga samazināšanai ar līdz šim pieņemtajām “*omnibus*” paketēm ir ieviesti vairāki **pasākumi, no kuriem gūst labumu MVU** dažādās nozarēs un kas palīdz tiem veikt uzņēmējdarbību ES. Komisija ir ierosinājusi izslēgt

biržā kotētus MVU no korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanas pienākumiem, savukārt vērtības ķēdes maksimālā robežvērtība un brīvprātīgs standarts aizsargās no nesamērīgiem informācijas pieprasījumiem uzņēmumus, kuros ir mazāk nekā 1000 darbinieku. Saistībā ar uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju Komisija ir ierosinājusi vairogu, kas aizsargā MVU pret sloga novirzīšanu no lieliem uzņēmumiem, kā arī retākus novērtējumus un samērīgākus pasākumus. Ierosinātās oglekļa ieviešanas mehānisma izmaiņas vienkāršo MVU atbilstības nodrošināšanu, jo tiks piešķirts atbrīvojums maziem importētājiem, kuru importa apjoms nepārsniedz 50 tonnas gadā, un tiks atvieglotas ziņošanas, atļauju piešķiršanas un emisiju aprēķināšanas prasības. Paredzams, ka MVU gūs labumu arī no racionalizētām administratīvajām procedūrām, kas uzlabo piekļuvi *InvestEU* (*Omnibus* II). Paredzēts, ka mazie lauksaimnieki saņems atbalstu, izmantojot vienkāršotu maksājumu shēmu, un gūs labumu no racionalizētas kontroles, spēcīgākas krīzes pārvaldības, uzlabotas konkurētspējas un atbalsta digitalizācijai (*Omnibus* III).

Plašākā nozīmē MVU gūs labumu arī no to prasību aizstāšanas ar digitāliem procesiem, kas paredz papīra formāta dokumentus, vienkāršotiem uzskaites pienākumiem Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un augstākiem pārskatu sniegšanas sliekšņiem attiecībā uz fluorētām siltumnīcefekta gāzēm (*Omnibus* IV). Aizsardzības noteikumu precizēšana vienkāršos piekļuvi finansējumam, atļauju piešķiršanu un pārrobežu pārvedumus, tādējādi arī atvieglot slogu MVU, kuri darbojas aizsardzības jomā (*Omnibus* V). Visbeidzot, MVU gūs labumu arī no racionalizētiem bīstamu ķīmikāliju marķēšanas noteikumiem, skaidrākiem ES noteikumiem attiecībā uz kosmētikas līdzekļiem un mēslošanas līdzekļu vieglākas reģistrācijas ES, kas tiks panākts, saskaņojot tos ar *REACH* standarta informācijas prasībām (*Omnibus* VI).

2025. gada 1. aprīlī Komisija vidusposma pārskatīšanas ietvaros pieņēma arī priekšlikumu par **modernizētu kohēzijas politiku**, ar ko groza Reģionālās attīstības fonda / Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda regulas (abi likumdevēji to pieņēma 2025. gada 18. septembrī). Komisija mudina dalībvalstis labāk saskaņot savas programmas ar ES stratēģiskajām un jaunajām prioritātēm, pārdalot pieejamos līdzekļus konkurētspējai, aizsardzībai, mājokļiem, ūdensapgādes nodurībai un enerģētikas pārkārtošanai. Dalībvalstis gūst labumu arī no vienkāršošanas pasākumiem, īpaši no ātrāka finansējuma stratēģiskiem Eiropas projektiem, kas atlasīti saskaņā ar citiem ES instrumentiem, un uzņēmumiem, kuri investē Eiropas vērtības ķēdēs, no lielākas elastības īstenošanas

² Neietverot *Omnibus* V radītos ietaupījumus aizsardzības jomā, attiecībā uz kuriem tiek izstrādāts dienestu darba dokuments.

satvarā, kā arī no finansiāliem stimuliem lielāka priekšfinansējuma un līdzfinansējuma veidā. Turklāt iespēja noteiktos apstākļos izmantot vienu gadu ilgāku atbilstības laikposmu samazina spiedienu uz saņēmējiem.

Komisijas nesenie priekšlikumi **nākamajai daudzgadu finanšu shēmai** ir arī būtisks ieguldījums centienos vienkāršot ES noteikumus. Mērķis ir ievērojami samazināt slogu ES līdzekļu saņēmējiem un labuma guvējiem, tai skaitā uzņēmumiem, iedzīvotājiem un pārvaldes iestādēm. Priekšlikums atvieglots saņēmējiem piekļuvi ES līdzekļiem, jo tiks izveidots vienots portāls, kurā apkopota informācija par finansējuma un iepirkuma iespējām un racionalizēts atbalsts projektu virzītājiem. Tas saīsinās laiku, kas vajadzīgs, lai atrastu informāciju par ES finansējuma iespējām.

Turklāt nākamajai finanšu shēmai būs vienkāršāka struktūra – ar mazāku ES programmu skaitu un saskaņotiem noteikumiem. Tas samazinās pārklāšanos un palielinās sinerģiju starp dažādām programmām. Valstu un reģionālie partnerības plāni samazinās plānošanas dokumentu skaitu un ar to saistīto slogu valstu un reģionālajām pārvaldes iestādēm. Tiks vienkāršota arī finanšu instrumentu un budžeta garantiju izmantošana ar saskaņotu tehnisko noteikumu kopumu, vienotu budžeta garantiju iekšpolitikai no Eiropas Konkurētspējas fonda un atsevišķu garantiju ārpolitikai no instrumenta “Eiropa pasaulē”. Tas ievērojami samazinās administratīvo slogu, īpaši mūsu īstenošanas partneriem un galīgajiem saņēmējiem.

Visbeidzot, uzlabots snieguma satvars nodrošinās vienotu noteikumu kopumu, tā samazinot administratīvo slogu, kas saistīts ar uzraudzību un ziņošanu. Visām programmām tiks piemērota vienota izdevumu un snieguma uzraudzības sistēma, aizstājot vairāk nekā 5000 rādītāju ar racionalizētu aptuveni 900 rādītāju kopumu.

Komisija ir arī apņēmusies **integrēt vienkāršošanas perspektīvu visos jaunajos priekšlikumos**. Lai nodrošinātu, ka gaidāmie tiesību akti veicina izaugsmi, 2025. gadā ietekmes novērtējumos ir ieviesta jauna MVU un konkurētspējas pārbaude nolūkā nodrošināt, ka jauni priekšlikumi atspoguļo kultūras maiņu, kas paredz mazāk birokrātijas uzņēmumiem, lai tādējādi palielinātu ES uzņēmumu, arī MVU, konkurētspēju. Turklāt kopš 2025. gada janvāra Komisija novērtē savu politikas iniciatīvu digitālo dimensiju saskaņā ar Sadarbības Eiropas aktu. Tādējādi Komisija veicina tādu juridisko prasību izmantošanu, kas ietver digitālu īstenošanu pēc noklusējuma, un mudina atkārtoti izmantot esošos datus un digitālos risinājumus.

Lai papildinātu šo pārskata ziņojumu, Komisija turpinās ziņot par administratīvā sloga samazināšanas mērķrādītāju un tīmekļa vietnē *Europa* sniegs pārskatu par svarīgākajiem rezultātiem tiesību aktu vienkāršošanas, pārмērīga regulējuma un sloga samazināšanas darbā³.

Stresa tests

Lai samazinātu birokrātiju un panāktu vienkāršākus noteikumus, ir kritiski jāizvērtē spēkā esošajos tiesību aktos uzkrātais slogs. Katram komisāram ir uzdots veikt visaptverošu stresa testu attiecībā uz viņa kompetencē esošo ES tiesību aktu kopumu īstenošanas un vienkāršošanas komisāra vadībā. Šā procesa mērķis ir vienkāršot, kodificēt un konsolidēt ES tiesisko regulējumu un nodrošināt, ka tas joprojām ir atbilstīgs, samērīgs un piemērots tā mērķu sasniegšanai izmaksu ziņā visefektīvākajā veidā.

Stresa testu procesā **prioritāte tiek piešķirta jomām, kurās slogs ir jūtams visspēcīgāk** un kurās ir vislielākais vienkāršošanas potenciāls. Prioritātes ir noteiktas, pamatojoties uz ieinteresēto personu atsauksmēm, tai skaitā, izmantojot mūsu jaunos apspriešanas instrumentus (īstenošanas dialogus un reālās situācijas apsekojumus) un pamatojoties uz Komisijas dienestu veiktu iekšējo analīzi. Arī pabeigtie izvērtējumi un *Draghi* un *Letta* ziņojumi palīdz noteikt prioritātes. Stresa testi šā pilnvaru termiņa laikā sniegs informāciju turpmākām “*omnibus*” un vienkāršošanas iniciatīvām. 2025. gadā tiek pārbaudītas nozīmīgas politikas jomas, tai skaitā svarīgākās finanšu, digitālās jomas, enerģētikas, uzņēmējdarbības un patērētāju tiesību aktu daļas, lai noteiktu, vai pašreizējie noteikumi atbilst paredzētajiem mērķiem, un apzinātu administratīvo izmaksu samazināšanas iespējas. Piemēram, gaidāmajā ziņojumā par **banku nozares tiesību aktu** konkurētspēju tiks novērtēta arī ES tiesiskā regulējuma sarežģītība.

Komisija ir meklējusi iespējas vienkāršot tiesību aktus **digitālās politikas jomā**. Tā līdz 2025. gada beigām ierosinās digitālās jomas “*omnibus*” paketi, kas aptvers ES tiesību aktus, kuri reglamentē datu politiku saskaņā ar Nepersondatu brīvas plūsmas regulu, Datu pārvaldības aktu un Atvērto datu direktīvu. Tā aptvers arī noteikumus par kibernetisko drošību un incidentu ziņošanas prasībām, Mākslīgā intelekta akta piemērošanu un citus konkrētus aspektus, kas saistīti ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu. Digitālās jomas “*omnibus*” pakete arī nodrošinās saskaņotību ar

³ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/simplification-and-implementation/simplification_en

gaidāmo priekšlikumu par Eiropas darījumdarbības maku. Komisija arī strādā, lai veiktu visaptverošu digitālās atbilstības pārbaudi nolūkā plašāk aplūkot kumulatīvo ietekmi, saskaņotību un iespējas, ko var radīt ES digitālās jomas tiesību aktu un saistīto noteikumu piemērošana.

Attiecībā uz **pārtikas un barības nekaitīguma politiku** Komisija ir apzinājusi iespējas vienkāršot noteikumus un līdz gada beigām iesniegs “*omnibus*” priekšlikumu, kā paziņots Redzējumā par lauksaimniecības un pārtikas nozari. Paketes mērķis būs samazināt nevajadzīgo regulatīvo un administratīvo slogu, vienlaikus saglabājot stingras prasības pārtikas un barības nekaitīguma nodrošināšanai, kā arī, lai aizsargātu sabiedrības un dzīvnieku veselību, augu veselību un vidi. Priekšlikums ir atbilde uz atkārtotiem ieinteresēto personu un ES dalībvalstu pieprasījumiem pēc ātrākām un skaidrākām procedūrām attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, bezpilota lidaparātiem, biocīdiem, barības piedevām, higiēnas noteikumiem un oficiālām kontrolēm.

Attiecībā uz **vides politiku** Komisija izsludināja uzaicinājumu iesniegt atsauksmes, lai apzinātu vienkāršošanas potenciālu aprites ekonomikas, atkritumu, rūpniecisko emisiju un vides novērtējumu jomā, un līdz 2025. gada beigām ierosinās “*omnibus*” paketi vides politikas jomā.

Attiecībā uz **enerģētikas un klimata politiku** pēc [ziņojuma par Pārvaldības regulas darbību](#) un tās [izvērtēšanas](#) Komisija pārskatīs enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un saistītos tiesību aktus, lai racionalizētu un vienkāršotu dalībvalstu ziņošanas pienākumus – īpaši enerģētikas un klimata jomā, kā arī lai vēl vairāk saskaņotu ES satvaru ar starptautiskajām saistībām. Pašlaik notiek energoapgādes drošības satvara atbilstības pārbaude, un šogad tā tiks pabeigta.

Pēc ieinteresēto personu sniegtās informācijas 2025. gadā stresa testos par prioritāti tika noteiktas arī **uzņēmējdarbības tiesības un patērētāju tiesības**. Tā rezultāts būs 28. režīms, lai 2026. gadā izveidotu vienotu saskaņotu noteikumu kopumu uzņēmumiem visā ES. Tas novērsīs valstu uzņēmējdarbības tiesību aktu noteikumu neviendabīgumu, kas apgrūtina uzņēmējdarbību vairākās ES dalībvalstīs. Notiek Akcionāru tiesību direktīvas izvērtēšana, lai izpētītu veidus, kā vēl vairāk saskaņot un vienkāršot investoru, emitentu sabiedrību un starpnieku pārrobežu darbības un izvērtēt iespējas samazināt tiem izmaksas un slogu.

Pēc ES patērētāju tiesību atbilstības visaptverošas pārbaudes, kas tika pabeigta 2024. gadā, Komisija strādā, lai uzlabotu Digitālā taisnīguma aktu nolūkā novērst digitālās jomas patērētāju aizsardzībā konstatētās nepilnības. Ņemot vērā konstatējumus, kas iegūti 2025. gada 15. jūlijā notikušajā atbilstības pārbaudē un īstenošanas dialogā par patērētāju aizsardzību digitālajā vidē⁴, pašreizējais ietekmes novērtējums un apspriešanās par Digitālā taisnīguma aktu aptver arī potenciāli nozīmīgus vienkāršošanas elementus konkrētās jomās, piemēram, patērētāju informēšanas prasības tiešsaistes līgumos un tiesības atteikties no digitālo mediju pakalpojumiem.

Attiecībā uz **datu aizsardzību** pēc 2025. gada 16. jūlijā notikušā īstenošanas dialoga⁵ Komisija ierosinās mērķorientētus grozījumus Vispārīgajā datu aizsardzības regulā ka daļu no digitālās “*omnibus*” paketes, kas jāiesniedz līdz 2025. gada beigām, un turpinās apsvērt, kā modernizēt datu aizsardzības regulējumu un uzlabot tā pārvaldību un īstenošanu, vienlaikus ievērojot pamattiesības uz datu aizsardzību.

Deleģētie un īstenošanas akti

Stresa testi attiecas ne tikai uz tiesību aktiem, bet arī uz īstenošanas noteikumiem. Komisija katru gadu pieņem daudzus deleģētos un īstenošanas aktus. Tie veido ievērojamu daļu no vispārējā tiesiskā regulējuma, un to pamatā ir Eiropas Parlamenta un Padomes pieņemtie pilnvarojumi. Daudzi no tiem ir tīri tehniski vai atkārtoti pārvaldības pasākumi, finansēšanas lēmumi vai atļaujas. Tomēr daži no tiem var radīt papildu administratīvo slogu.

Tāpēc ir jāpārskata šo aktu ietekme uz regulējuma sarežģītību. Komisijas dienesti **izvērtē pilnvaras** pieņemt deleģētos vai īstenošanas aktus. Mērķis ir noteikt, vai šādi akti ir juridiski nepieciešami un vai tie vienkāršotu tiesisko regulējumu, vai arī ir vajadzīgi, lai sasniegtu ES politikas mērķus, un tāpēc būtu jānosaka par prioritāriem. Ja tas tā nav, aktu prioritāti var atcelt.

Piemēram, finanšu pakalpojumu jomā Komisija analizēja 430 pilnvarojumus izdot šos aktus, kas izriet no pamataktiem, kurus abi likumdevēji pieņēma 2019.–2024. gada sasaukuma laikā. Pamatojoties uz šo analīzi, 115 deleģētie un īstenošanas akti ir novērtēti kā nebūtiski pamata tiesiskā regulējuma efektīvai darbībai. Vides jomā

⁴ [Īstenošanas dialogs par patērētāju aizsardzību digitālajā vidē ar komisāru Michael McGrath – Eiropas Komisija.](#)

⁵ [Īstenošanas dialogs par Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu ar komisāru Michael McGrath – Eiropas Komisija.](#)

Komisija ir pārbaudījusi 253 iespējamus šādus tiesību aktus. No tiem 196 akti tika uzskatīti par nepieciešamiem, lai sasniegtu vides politikas vai sloga samazināšanas politikas mērķus, savukārt 57 tiesību akti tika uzskatīti par tādiem, kam ir mazāka tiešā pievienotā vērtība, bet tie ir apgrūtinājoši/dārgi administrēšanas vai īstenošanas ziņā.

Komisija uzskata, ka ir būtiski **jaunos tiesību aktos iekļaut pilnvarojumu** tikai tad, ja politikas mērķu sasniegšanai ir vajadzīgi deleģētie un/vai īstenošanas akti un ja tie nerada ievērojamu īstenošanas slogu. Šajā nolūkā Komisija paļaujas uz Parlamenta un Padomes sadarbību, kas ļaus saglabāt koncentrēšanos uz vienkāršošanu gan attiecībā uz jauniem tiesību aktiem, gan attiecībā uz īstenošanas noteikumiem.

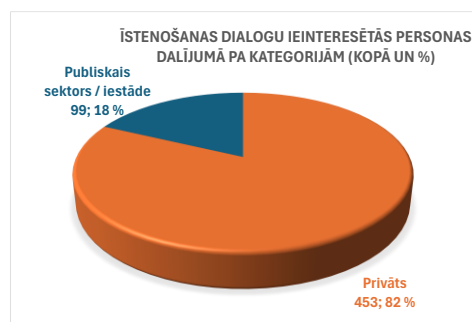
Reālās situācijas apsekojumi

Izmantojot jaunu instrumentu, Komisija ir sākusi veikt “reālās situācijas apsekojumus” kopā ar praktiķiem, kuri īsteno ES tiesību aktus vai kurus šie akti tieši ietekmē, lai labāk izprastu, kā akti darbojas uz vietas⁶. Tieša saziņa tehniskā līmenī ļauj Komisijai **apzināt šķēršļus vai pozitīvu pieredzi**, pārbaudīt, vai pieņēmumi, kas ir ES tiesību aktu pamatā, ir pareizi un vai ES tiesību akti sniedz gaidītos ieguvumus. Šis process arī ļauj Komisijai saņemt atsauksmes par, piemēram, izmaksu vai izmaksu ietaupījuma līmeņiem, kas aplēsti politikas priekšlikumiem pievienotajos ietekmes novērtējumos. Reālās situācijas apsekojumu rezultāti tiks izmantoti spēkā esošo tiesību aktu stresa testos (arī novērtējumos un atbilstības pārbaudēs) un turpmāko vienkāršošanas priekšlikumu izstrādē.

Līdz šim veiktie reālās situācijas apsekojumi ir **palīdzējuši izstrādāt vienkāršošanas priekšlikumus**, tai skaitā “*omnibus*” priekšlikumus, piemēram, reālās situācijas apsekojumus, kas organizēti kopā ar praktiķiem attiecībā uz ilgtspēju, mēslošanas līdzekļiem, kosmētikas līdzekļiem un klasifikāciju, marķēšanu un iepakojšanu, rūpniecības dekarbonizācijas paātrinātāju un aizsardzības rūpniecību.

Citi piemēri ir valsts atbalsta noteikumu par cenas ziņā pieejamiem mājokļiem reālās situācijas apsekojums, kurā ieinteresētajām personām un dalībvalstīm tiks lūgts sniegt ieguldījumu un informāciju par reālām situācijām un praktiskām grūtībām cenas ziņā pieejamu mājokļu nozarē, īpaši par galvenajiem pašreizējiem un iespējamiem šķēršļiem valsts atbalsta noteikumu īstenošanā. Medicīnisko ierīču reālās situācijas apsekojums, kas tika veikts ar pacientu, veselības aprūpes speciālistu un ražotāju palīdzību, palīdzēja apzināt šķēršļus tiesību aktu īstenošanā. Un Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (*STEP*) īstenošanas reālās situācijas apsekojumā kopā ar saņēmējiem un uzņēmējdarbības atbalsta organizācijām tika pētīta *STEP* portāla izmantošana un ieguvumi un šķēršļi *STEP* projektu finansējuma saņemšanai.

B. Īstenošana

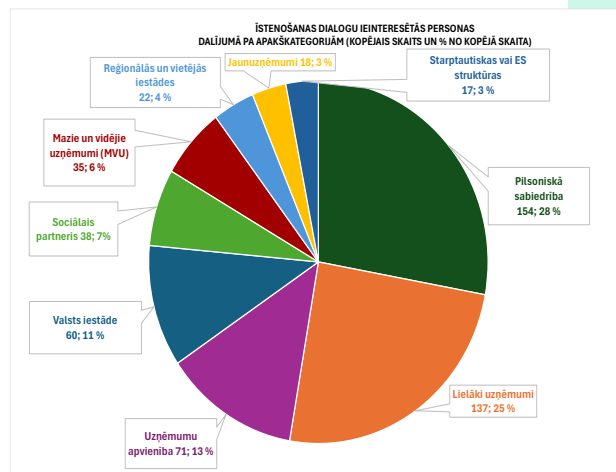
ES tiesību aktu un politikas ātras un efektīvas īstenošanas problēmas mazina to ietekmi. Tāpēc Eiropas Komisija nesen ir ieviesusi divus **jaunos apspriešanās instrumentus**: īstenošanas dialogi un reālās situācijas apsekojumi. Šajā nolūkā komisāri par prioritāti ir noteikuši sadarbību ar ieinteresētajām personām, organizējot īstenošanas dialogus, lai iegūtu atsauksmes, kas mums palīdzētu novērtēt progresu, apzināt paraugpraksi un šķēršļus un apkopot praktiskus ierosinājumus, lai noteiktu iespējas vienkāršot noteikumus un uzlabot īstenošanu. Pirmā **28 dialogu kārtā** ir pabeigta, un tajā piedalījās vairāk nekā **550 ieinteresētās personas**, tai skaitā rūpniecības

nozares pārstāvji, MVU, uzņēmumi, sociālie partneri, centrālās, reģionālās un vietējās iestādes un pilsoniskā sabiedrība. Dialogi sniedza praktisku un operatīvu ieskatu, ko Komisija ņems vērā un izmantos mūsu turpmākajā darbā. Piemēram, viens no pirmajiem dialogiem attiecās uz transporta nozari un pievērsās ātrgaitas dzelzceļam. Rezultāti ir izmantoti visaptveroša Eiropas ātrgaitas dzelzceļa tīkla ģenerālplāna sagatavošanas darbā⁷.

⁶ Dalībnieku izvēles pamatā ir mērķis nodrošināt praktisku, tiešu mijiedarbību un pragmatisku apmaiņu, vienlaikus cenšoties panākt līdzsvarotu dalību.

⁷ [Īstenošanas dialogi par ātrgaitas dzelzceļu Eiropā](#) ar komisāru Tzitzikostas.

Īstenošanas dialogos galvenā uzmanība tika pievērsta tematiem, kas izklāstīti [politikas pamatnostādnēs](#) un [paziņojumā “Vienkāršāka un ātrāka Eiropa”](#). Dažas no paustajām bažām ietvēra ES tiesību aktu sarežģītību, daudzpakāpju pienākumus un pastāvīgi mainīgas ziņošanas prasības. Temats, kas atkārtojas, bija ES tiesību aktu **pastāvīga juridiskā sadrumstalotība un pārmērīga reglamentēšana** valstu līmenī. Ieinteresētās personas uzsvēra problēmas, kas saistītas ar pārrobežu darbību vai investīcijām, ja ir jāievēro 27 interpretācijas attiecībā uz vieniem un tiem pašiem noteikumiem. Savukārt valstu iestādēm ir grūti piemērot tiesisko regulējumu, kas pārklājas, īpaši tad, ja vairākas ES regulas pārklājas bez skaidriem norādījumiem vai koordinētas interpretācijas. 2025. gada pirmajos septiņos mēnešos Komisija ir veikusi vairākus pasākumus, lai apzinātu un risinātu īstenošanas vajadzības. Piemēram,

Palīdzība dalībvalstīm ES tiesību aktu īstenošanā

Komisija pastiprināja sadarbību ar dalībvalstīm ES tiesību aktu īstenošanā, jo tas ir ātrākais veids, kā nodrošināt, ka ES noteikumi sniedz reālus rezultātus iedzīvotāju un uzņēmumu labā. Papildus jau esošajiem atbalsta pasākumiem Komisija ievieša jaunus instrumentus, lai palīdzētu dalībvalstīm ES tiesību aktu īstenošanas darbā un atvieglotu informācijas apmaiņu. 2025. gada aprīlī Komisija darīja pieejamu **transponēšanas ceļveža** IT rīku, lai uzlabotu informācijas plūsmas un palīdzētu prognozēt īstenošanas problēmas. Tikai trīs mēnešu laikā šī jaunā funkcija tika izmantota 21 direktīvai. Komisija gatavo standarta veidni, kurā dalībvalstīm izskaidroti transponēšanas pienākumi un kuru dalībvalstis izmantos, lai paskaidrotu, kā šie pienākumi tiek izpildīti ar valsts pasākumiem attiecībā uz jaunajām direktīvām.

Tagad Komisijas dienesti tagad biežāk sagatavo **īstenošanas stratēģijas un norādījumus**⁸ attiecībā uz svarīgiem tiesību aktiem, ko pieņēmuši abi likumdevēji. Lai Komisija varētu izstrādāt mērķtiecīgas stratēģijas un atbalsta pasākumus īstenošanas veicināšanai, ir ļoti svarīgi no dalībvalstu iestādēm savlaicīgi saņemt informāciju par priekšlikumu un pieņemto tiesību aktu konkrēto juridisko, administratīvo vai praktisko ietekmi konkrētajā valstī. Tajā pašā laikā mēs pastiprinām centienus sagatavot labi izstrādātus un kvalitatīvus tiesību aktus, kas ir viegli saprotami un īstenojami.

Atbalsts spēju veidošanai dalībvalstīs

ES politikas sekmīgāka īstenošana un administratīvā snieguma uzlabošana varētu ik gadu ietaupīt ES nodokļu maksātājiem un uzņēmumiem miljardiem euro. Īstenošanas dialogos atklājās, ka **trūkst administratīvās spējas** un ka ir vajadzīga mērķtiecīga spēju veidošana, kā to ir uzsvērusas valsts pārvaldes iestādes un ieinteresētās personas centrālā, reģionālā un vietējā līmenī tādās jomās kā atļauju piešķiršana, kopējā lauksaimniecības politika vai drošums un drošība.

Reaģējot uz to, Komisija sniedz atbalstu dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm, izmantojot [publiskās pārvaldes sadarbības un apmaiņas](#) programmu. Vācija, Malta, Nīderlande, Austrija, Polija un Slovākija 2025. gada pirmajā pusē saņēma atbalstu no šīs programmas, lai uzlabotu savu administratīvo spēju koordinēt sociālā nodrošinājuma sistēmas, īstenotu ar ilgtspēju saistītās finanšu informācijas atklāšanas regulu vai īstenotu reformas un investīcijas Atveseļošanas un noturības mehānisma un kohēzijas politikas ietvaros.

Turklāt Komisija atjaunināja [Publiskās pārvaldes kvalitāte – rīkkopu praktizējošiem speciālistiem](#). Rīkkopā ir sniegti piemēri tam, kā samazināt administratīvās prasības, apvienojot vienkāršošanas reformas ar digitalizāciju.

Instrumenti un programmas īstenošanas atbalstam

⁸ Piemēram, [stratēģija attiecībā uz Ēku energosnieguma direktīvu](#) (EESD).

Komisija atbalstīja dalībvalstu darbu svarīgāko ES politikas virzienu un fondu īstenošanā, izmantojot dažādus instrumentus un programmas. Piemēram, [Taisnīgas pārkārtošanās platforma](#) palīdz ES dalībvalstīm un reģioniem, kuras pārkārtošanās uz **klīmatneitralitāti** skar visvairāk. 2025. gadā platforma sniedza visaptverošus konsultāciju pakalpojumus 32 Taisnīgas pārkārtošanās fonda reģioniem 14 dalībvalstīs⁹, lai paātrinātu rīcību un atvieglotu fonda īstenošanu. **Migrācijas** jomā Komisija ir izveidojusi 27 valstu komandas, kas sniedz dalībvalstīm īpaši pielāgotu atbalstu Migrācijas un patvēruma pakta īstenošanā.

Reģionālās sadarbības jomā 30 reģioni 15 dalībvalstīs¹⁰ saņēma tehnisko palīdzību, izmantojot 53 prakses kopienas un viedās specializācijas platformas, lai īstenotu Eiropas Reģionālās attīstības fondu, sekmējot to konkurences priekšrocības un veicinot inovatīvas un viedas ekonomikas pārmaiņas. Šie instrumenti apvieno pētniekus, uzņēmumus, pilsonisko sabiedrību un publiskās pārvaldes iestādes, kas veido partnerības tādās svarīgās tehnoloģiju jomās kā Eiropas alianses akumulatoru, ūdeņraža un degvielas elementu tehnoloģijas.

Turklāt, lai palīdzētu īstenot ES politiku, labāk pārvaldot **kohēzijas politikas** līdzekļus, *REGIO Peer2Peer+* ir nozīmīgs pārmaiņu veicinātājs virzībā uz vienkāršošanu un efektivitāti. Pagājušajā gadā šajā iniciatīvā ir iesaistītas vairāk nekā 1100 valsts amatpersonas un notikusi to apmaiņa, lai risinātu, piemēram, svarīgus vienkāršošanas pasākumus, piemēram, racionalizētu uzaicinājumus iesniegt projektu priekšlikumus, piemērotu vienkāršotu izmaksu iespējas un pieņemtu uz sniegumu balstītas pieejas.

Vides aizsardzības jomā Komisija veic ikgadēju [vides politikas īstenošanas pārskatu](#), lai atbalstītu visas dalībvalstis galveno ES vides tiesību aktu un rīcībpolitiku īstenošanā. Ceturtajā pārskatīšanā (2025. gada jūlijā) tika apzināta laba prakse un problēmas dalībvalstīs. Tajā tika ieteikti uzlabojumi un risinājumi, kā arī "prioritāras darbības", lai palīdzētu lēmumu pieņēmējiem par prioritāti noteikt resursus, ieskaitot ES fondus un tehnisko palīdzību.

Tehniskais atbalsts un palīdzība īstenošanā

Komisija sniedz tehnisko atbalstu saskaņā ar savu [tehniskā atbalsta instrumentu](#) (TAI) un izvērs tehnisko palīdzību dalībvalstīm ES fondu ietvaros. TAI atbalstam visās dalībvalstīs 2025. gadam tika [atlasīti](#) 135 reformu projekti ar **390 inovatīvām un vērienīgām reformām**, kuru budžets bija gandrīz **117 miljoni EUR**.

Daudzvalstu projekts, kas tika pabeigts 2025. gadā, atbalstīja mūsu publiskās pārvaldes iestāžu pamatu uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanai. Tas ietvēra pasākumu administratīvā sloga samazināšanai Beļģijā un politikas izvērtēšanas uzlabošanai Latvijā, Nīderlandē, Grieķijā, Čehijā, Igaunijā un Lietuvā. Tāpat Slovēnija uzlaboja ES līdzekļu apgūšanas un investīciju pārvaldības līmeni, samazinot sistēmas sadrumstalotību, apvienojot prasmes un resursus, vienkāršojot procedūras (mazāk pārmērīgas reglamentēšanas) un labāk nosakot stratēģisko investīciju prioritātes.

Kad stājās spēkā jaunais Migrācijas un patvēruma pakts, deviņas dalībvalstis¹¹ nekavējoties saņēma tehnisko atbalstu uz vietas, lai sagatavotu savus valsts īstenošanas plānus pakta īstenošanai praksē. Turklāt deviņu dalībvalstu¹² iestādes divu gadu pārejas periodā līdz 2026. gadam saņem pielāgotu atbalstu konkrētu reformu veikšanai, kas izriet no šo valstu īstenošanas plāniem. Citi piemēri ir atbalsts mākslīgā intelekta modeļu izstrādei un īstenošanai, lai atklātu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu četrpadsmit dalībvalstīs¹³, rūpniecisko iekārtu vides atļauju vienkāršošanai un digitalizācijai (Polijā) vai Eiropas Garantijas bērniem īstenošanai (Grieķijā), valsts stratēģijai finanšprātības uzlabošanai (Kiprā) vai valsts mājokļu politikas plānam (Horvātijā).

Iniciatīvas digitalizācijas un piekļuves datiem uzlabošanai

⁹ Beļģija, Čehija, Francija, Horvātija, Itālija, Īrija, Lietuva, Polija, Rumānija, Somija, Spānija, Vācija un Zviedrija.

¹⁰ Bulgārija, Horvātija, Čehija (Karlovi Vari, Morāvijas Silēzija, Ūstu), Somija (Austrumsomija un Ziemeļsomija, Peijethame), Francija (Reinjona, Normandija), Grieķija (Krēta, Austrummaķedonija un Trāķija, Rietummaķedonija), Ungārija, Itālija (Molize, Apūlija, Veneto), Malta, Polija (Mazpolija), Portugāle (Alentežu, Azoru salas, Centrs, Madeira), Rumānija (Centrs, Dienvidrietumi-Oltēnija), Zviedrija (Jemtlande Herjedālena, Vesternorlande), Slovēnija un Spānija (Aragona, Baleāru salas, Katalonija).

¹¹ Beļģija, Čehija, Grieķija, Igaunija, Īrija, Itālija, Portugāle, Rumānija un Vācija.

¹² Beļģija, Čehija, Grieķija, Igaunija, Īrija, Itālija, Lietuva, Rumānija un Slovākija.

¹³ Bulgārija, Dānija, Francija, Grieķija, Igaunija, Itālija, Lietuva, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija un Zviedrija.

Komisijai ir bijusi izšķiroša loma palīdzībā dalībvalstīm pieņemt **sadarbspējas novērtējumus**, šajā nolūkā publicējot [visaptverošas pamatnostādnes](#) un [atvērtā pirmkoda programmatūras katalogu](#). Šīs pamatnostādnes un katalogs tika darīti publiski pieejami **Sadarbspējīgas Eiropas portālā** visās ES valodās. Komisija 2025. gada maijā arī izveidoja [Sadarbspējīgas Eiropas kopien](#)u, lai nodrošinātu forumu publiskā un privātā sektora ieinteresētajām personām, kopīgi radītu zināšanas un apmainītos ar tām, un veicinātu sadarbības praktisko īstenošanu visā ES. Kopiena arī atbalsta [Sadarbspējīgas Eiropas kolēģiju](#), sniedzot informāciju tās stratēģisko lēmumu pieņemšanai par **pārrobežu digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem**.

Pamatojoties uz Eiropas digitālās identitātes satvaru, ES darījumdarbības maks nodrošinās drošu digitālo identifikāciju, datu kopīgošanu un juridiski derīgus paziņojumus visā ES. Tas palīdzēs uzņēmējiem pārvaldīt regulatīvās prasības, samazinot administratīvo slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

Komisija uzlabo piekļuvi datiem, izvērsot [kopīgas Eiropas datu telpas](#), kas tiek veidotas tādās jomās kā lauksaimniecība, kultūras mantojums, enerģētika, finanses, zaļais kurss, veselība, valodas, ražošana, mediji, mobilitāte, publiskā pārvalde, pētniecība un inovācija un tūrisms.

Ņemot vērā **kandidātvalstu** paātrinātas pievienošanās prioritāti, Komisija izstrādā MI rīku (**eAccession**), kas atvieglos tiesību aktu saskaņošanas procesu, ar kuru kandidātvalstis, gatavojoties dalībai ES, savās tiesību sistēmās iekļauj 35 ES *acquis* sadaļas.

ES aģentūras un ES tiesību aktu konsekventa piemērošana

2025. gadā ES aģentūras turpināja atbalstīt ES tiesību aktu īstenošanu, tādējādi veicinot konsekventu piemērošanu visās dalībvalstīs un mazinot juridisko nenoteiktību. Tās sniedza tehniskus un interpretējošus norādījumus, piemēram, regulatīvos standartus, zinātniskus ieteikumus, veidnes un jautājumu un atbilžu dokumentus. Tas ir īpaši vērtīgi jomās, kas saistītas ar pārrobežu darbībām, kurās būtiska nozīme ir koordinētai interpretācijai. Vēl viens svarīgs atbalsta veids bija praktiskās sadarbības veicināšana un spēju veidošana. Piemēram, Eiropas Darba iestāde sadarbībā ar Eiropas Ceļu policijas tīklu [atbalstīja](#) pārrobežu izpildes panākšanas operāciju, kurā iesaistītas septiņas dalībvalstis (Beļģija, Dānija, Horvātija, Itālija, Kipra, Lietuva un Rumānija).

C. Izpilde

ES uzticamība un panākumi ir atkarīgi no tās tiesību aktu pilnīgas un efektīvas īstenošanas un piemērošanas praksē. Kopīgi saskaņota politika sniedz iecerēto ietekmi uz iedzīvotājiem un uzņēmumiem tikai tad, ja visā Eiropā to piemēro vienādi. ES nevar atļauties sadrumstalotu vai nepilnīgu atbilstību.

Šī Komisija atbalsta vērienīgāku īstenošanas programmu. Sadarbība ar dalībvalstīm ir Komisijas izvēlēta pieeja, lai jau no paša sākuma izvairītos no īstenošanas problēmām, taču, **ja sadarbība neizdodas, ir apņēmīgi jāpanāk izpilde**. Komisija pēdējos mēnešos ir vēlreiz apliecinājusi savu apņemšanos panākt ES tiesību aktu izpildi visās svarīgākajās politikas jomās. Lai vēl vairāk palielinātu izpildes panākšanas darbību pārredzamību, Komisija izveidoja [jaunu Europa tīmekļa vietni](#) par pārkāpumiem, pirmspārkāpuma dialogiem un direktīvu transponēšanu, kurā iespējams veikt mērķtiecīgu meklēšanu un pielāgot diagrammas pa politikas jomām un tematiem.

Vairāk dialogu pirms pārkāpuma, lai panāktu ātrākus risinājumus

Komisija izmanto [pirmspārkāpuma dialogu](#), kas agrāk bija pazīstams kā “EU Pilot” procedūra, ja tas varētu nodrošināt ātrāku atbilstību nekā oficiāla pārkāpuma procedūra. Dialogi arī palīdz Komisijai apkopot informāciju, lai noteiktu, vai pastāv ES tiesību aktu pārkāpums. 2025. gada pirmajos septiņos mēnešos Komisija sāka **168 dialogus, tā apstiprinot šā rīka plašāku izmantošanu**¹⁴. Dialogi ir ļoti efektīvi, un atrisināšanas rādītājs ir 67 %¹⁵. Tie ietver ļoti dažādu politikas jomu dokumentus, sākot ar darba aizsardzību un beidzot ar finanšu pakalpojumiem, vidi, enerģētiku, tiešajiem un netiešajiem nodokļiem un ceļu satiksmes drošību. Tā kā 2025. gada pirmajā pusē ir sāktas un slēgtas gandrīz 20 % lietu, pirmspārkāpuma dialogam ir skaidrs potenciāls panākt ātrus risinājumus un vākt

¹⁴ Komisija visa 2024. gada laikā sāka 173 dialogus.

¹⁵ Kopumā pārskata periodā Komisija slēdza 118 lietas, arī daudzas ilgstoši neizskatītas lietas no 2023. gada vai pirms tā.

informāciju. Komisija ir arī **modernizējusi savu IT rīku**, ko Komisijas dienesti un dalībvalstis izmanto dialogu vadīšanai, un tas vēl vairāk uzlabos efektivitāti.

Agrīna atbilstības nodrošināšana pārkāpuma procedūrās ietaupa laiku

[Pārkāpuma procedūras](#) ir bijušas un arī turpmāk būs atbalsta mehānisms, kas Komisijai vajadzīgs, ja sadarbības pasākumi nebūs pietiekami, lai laikus panāktu atbilstību ES noteikumiem. Pirmajos septiņos 2025. gada mēnešos Komisija [uzsāka 373 pārkāpuma lietas](#), no kurām 87 % attiecās uz direktīvu nepilnīgu vai nepareizu transponēšanu¹⁶. Iedzīvotāju un uzņēmumu iesniegtās sūdzības sniedza noderīgu informāciju par nepilnībām, un tā rezultātā tika uzsāktas 13 no šīm jaunajām pārkāpuma procedūrām¹⁷.

Tajā pašā laikposmā Komisija [slēdza 345 pārkāpuma lietas](#)¹⁸, jo dalībvalstis nodrošināja atbilstību. [95 % lietu](#) tika atrisinātas, pirms Komisijai bija jāvērsas Tiesā, un tas nozīmē, ka iedzīvotāji un uzņēmumi izmantoja ES tiesību aktu sniegtās priekšrocības ātrāk nekā tad, ja tiesvedība būtu bijusi nepieciešama. Komisija ir panākusi progresu daudzās ilgstoši neizskatītās lietās¹⁹, un vidējais pārkāpumu izskatīšanas laiks ir samazinājies²⁰.

Efektīva rīcība, kas sniedz rezultātus iedzīvotājiem un uzņēmumiem

Visās politikas jomās ir sasniegti reāli rezultāti iedzīvotāju un uzņēmumu labā. Ir atvieglota **darba ņēmēju pārvietošanās** starp ES dalībvalstīm. Vairākas dalībvalstis atcēla nepamatotus šķēršļus [profesionālo kvalifikāciju atzīšanai](#) un nosacījumus darbībai reglamentētās profesijās dažādās jomās²¹. Komisija panāca konkrētus rezultātus, lai atvieglotu darbaspēka mobilitāti lietās, ko ierosinājuši sūdzības iesniedzēji²² vai par kurām iesniegts lūgumraksts²³. Turklāt vairāk dalībvalstu²⁴ tagad ir pareizi transponējušas ES noteikumus par darba ņēmēju norīkošanu darbā, kas attiecas uz situācijām, kad darba devēji nosūta savus darbiniekus uz laiku sniegt pakalpojumus citā ES dalībvalstī. Kā izklāstīts [vienotā tirgus stratēģijā](#), Komisija ir arī izmantojusi pārkāpuma procedūras, lai novērstu **vienotā tirgus šķēršļus**, piemēram, sadrumstalotu marķēšanas praksi vai mazumtirdzniecības ierobežojumus²⁵.

Digitālajā jomā Komisijas izpildes panākšanas darbības uzlaboja atbilstību [Digitālo pakalpojumu aktam](#) un [Datu pārvaldības aktam](#), jo [astonas dalībvalstis](#) ir izraudzījušas kompetentās iestādes noteikumu īstenošanai un ir pilnvarājušas šīs iestādes veikt noteiktos uzdevumus. Citas dalībvalstis joprojām atpaliek, un Komisija ir pārgājusi uz nākamo posmu pārkāpuma procedūrā pret [sešām no tām](#). Lai **palielinātu drošību**, pārkāpuma procedūras saistībā ar [regulu pret teroristiska satura izplatīšanu tiešsaistē](#) izrādījās veiksmīgas²⁶, savukārt turpmāki centieni ir vajadzīgi, lai pabeigtu [ES kiberdrošības noteikumu](#)²⁷ transponēšanu. Komisijas darbības arī ļāva panākt skaidrākus

¹⁶ [Sadalījums pa pārkāpuma veidiem](#): 256 lietas attiecībā uz nepilnīgu transponēšanu, 69 lietas attiecībā uz nepareizu transponēšanu, 18 lietas attiecībā uz direktīvu nepareizu piemērošanu un 30 lietas attiecībā uz līgumu, regulu vai lēmumu pārkāpšanu.

¹⁷ Šīs jaunās lietas, kas balstītas uz sūdzībām, tika sāktas pret astoņām dalībvalstīm: [INFR\(2024\)4012](#), [INFR\(2025\)4000](#), [INFR\(2025\)4004](#), [INFR\(2025\)4006](#), [INFR\(2025\)4007](#), [INFR\(2025\)4008](#), [INFR\(2025\)4011](#), [INFR\(2025\)4012](#), [INFR\(2025\)4013](#), [INFR\(2025\)4015](#), [INFR\(2025\)4016](#), [INFR\(2025\)4017](#), [INFR\(2025\)4018](#).

¹⁸ 195 lietas attiecībā uz nepilnīgu transponēšanu, 51 lieta attiecībā uz nepareizu transponēšanu, 30 lietas attiecībā uz direktīvu nepareizu piemērošanu un 69 lietas attiecībā uz līgumu, regulu vai lēmumu pārkāpšanu.

¹⁹ 18 % no šīm lietām tika uzsāktas pirms vairāk nekā pieciem gadiem, kas liecina par Komisijas apņemšanos samazināt ilgstoši neizskatīto lietu skaitu.

²⁰ [34,3 mēneši](#) salīdzinājumā ar 36,4 mēnešiem 2024. gadā.

²¹ Ar veselības aprūpi saistītām profesijām un veterināriem [Maltā](#), medmāsām Īrijā un karjeras konsultantiem [Griekijā](#).

²² Par publiskā sektora darbinieku brīvu pārvietošanos [Kiprā](#) un pensiju kapitāla izejošo pārskaitījumu [Nīderlandē](#).

²³ Lietā, kas iesniegta Tiesā, [Itālijā](#) ir novērsusi ārvalstu lektoru diskrimināciju.

²⁴ [Slovēnija](#) un [Somija](#) attiecībā uz [direktīvu par darba ņēmēju norīkošanu darbā](#).

²⁵ [Francija](#) un [Itālija](#) attiecībā uz marķēšanu un Ungārijā attiecībā uz [pārtikas mazumtirdzniecību](#), [kosmētisko līdzekļu un saimniecības preču mazumtirdzniecību](#) un [mazumtirdzniecības nodokļu režīmu](#).

²⁶ [Kiprā](#), [Polijā](#) un [Slovēnijā](#) ir izpildījušas savus pienākumus, un lietas ir slēgtas, savukārt pret [Bulgāriju](#), [Īriju](#) un [Portugāli](#) tika ierosināta tiesvedība Tiesā par dažu regulā paredzēto pienākumu nepildīšanu.

²⁷ Lietas pret [Griekiju](#) un [Lietuvu](#) varētu slēgt, taču pret [19 dalībvalstīm](#) tika pieņemti argumentēti atzinumi.

autotransporta²⁸ noteikumus un lielāku **dzelzceļu drošību un savstarpēju izmantojamību**²⁹, kā arī pastiprināja Eiropas transporta tīklu³⁰.

Patērētāju aizsardzība ir nostiprināta, jo dalībvalstis ir pavisinājušas uz priekšu, transponējot ES noteikumus par [produktu un pakalpojumu pieklūstamību](#) un [pārstāvības prasību](#) kolektīvo interešu aizstāvībai. Tāpat ir nostiprinātas to cilvēku tiesības, kuri ziņo par ES tiesību aktu pārkāpumiem. **Finanšu pakalpojumu** jomā Komisijas izpildes pasākumi nostiprināja aizņēmēju tiesības un veicināja stabilāku un uzticamāku finanšu vidi³¹. Attiecībā uz darba ņēmēju tiesībām – pēc Komisijas veiktajiem izpildes panākšanas pasākumiem gandrīz visas dalībvalstis ir pilnībā transponējušas ES noteikumus par [pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem](#).

Pateicoties Komisijas veiktajiem izpildes panākšanas pasākumiem un Tiesas piemērotajām finansiālajām [sankcijām pret vēl piecām dalībvalstīm](#), visas dalībvalstis tagad ir transponējušas [ES noteikumus par trauksmes cēlēju aizsardzību](#), kas palīdz novērst un risināt ES tiesību aktu pārkāpumus daudzās un dažādās jomās.

Komisija sekmīgi panāca ES noteikumu izpildi attiecībā uz **vidi**, stiprinot [vidiskās atbildības režīmu](#) un noteikumus par [ietekmes uz vidi novērtējumiem](#) dalībvalstīs³². Pārkāpuma procedūras arī ļāva izpildīt dalībvalstu pienākumus attiecībā uz nacionālajiem ūdens apsaimniekošanas plāniem, veicināt upju un ezeru ūdens kvalitāti, kā arī sagatavotību plūdiem un to pārvaldību³³. ES **klimata un enerģētikas politika** ir atbalstīta, īstenojot [pārskatīto ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu \(ETS\)](#) un integrētos [nacionālos enerģētikas un klimata plānus](#). Turklāt [vairāk dalībvalstu](#) ir īstenojušas [ES tīras enerģijas paketes noteikumus](#).

Komisija panāca ES noteikumu izpildi attiecībā uz **brīvu pārvietošanos** un aizsargāja **ES pilsonību**. Attiecībā uz ES pilsonību Tiesa [nosprida](#), ka pilsonības piešķiršana apmaiņā pret iepriekš noteiktiem maksājumiem vai ieguldījumiem ir pretrunā Savienības tiesībām. Komisija turpināja atbalstīt **tiesiskumu, pamattiesības un vienotā tirgus brīvības**³⁴.

Apņēmīgi izpildes panākšanas pasākumi, ieskaitot finansiālas sankcijas

Lai gan Komisija cenšas sekmīgi slēgt pārkāpuma procedūras to agrīnā posmā, tā nevilcinās vērsties Tiesā, ja tas ir nepieciešams atbilstības panākšanai. Pārskata periodā Komisija nolēma iesniegt **Tiesā 45 lietas**. Visos gadījumos, kad tas paredzēts Līgumā par Eiropas Savienības darbību, Komisija lūdza Tiesu piemērot finansiālas sankcijas pret attiecīgo dalībvalsti (**15 lietas**). Šie skaitļi apstiprina, ka pēdējos gados ir palielinājies lietu nodošanas lēmumu skaits³⁵, kas apliecina Komisijas apņēmību darīt visu, kas vajadzīgs, lai panāktu ES tiesību aktu izpildi.

Pirmajos septiņos 2025. gada mēnešos 14 dalībvalstis ir **samaksājušas naudas sodus**, ko noteikusi Eiropas Savienības Tiesa, vairāk nekā 302 miljonu EUR apmērā³⁶. Dažas dalībvalstis maksā vairākus naudas sodus, kas saistīti ar dažādiem Tiesas spriedumiem. Tie, sarindojot pēc apjoma, bija saistīti ar ES noteikumiem par šādiem tematiem: patvērums, trauksmes cēlēju aizsardzība, komunālo notekūdeņu attīrīšana, atkritumu poligoni, tīri transportlīdzekļi, audiovizuālie pakalpojumi un valstu konkurences iestādes³⁷.

²⁸ Piemēram, varētu slēgt lietas pret [astonām dalībvalstīm](#) par ES noteikumu par bez transportlīdzekļa vadītājiem nomātu transportlīdzekļu izmantošanu kravu pārvadāšanai transponēšanu.

²⁹ [Čehija](#) un [Polija](#) pabeidza transponēt Dzelzceļu drošības direktīvu un [Polija](#) – Savstarpējas izmantojamības direktīvu, savukārt [Vācija](#) atrisināja jautājumu par pēdējās minētās direktīvas nepareizu piemērošanu.

³⁰ Slēgtas lietas attiecībā uz [Igauniju](#), [Horvātiju](#), [Slovēniju](#) un [Slovākiju](#), savukārt [Beļģiju](#), [Franciju](#) un [Luksemburģu](#) saņēma argumentētus atzinumus.

³¹ Komisija panāca ES noteikumu izpildi attiecībā uz ienākumus neņesošu aizdevumu sekundāro tirgu, [vērsties pret sešām dalībvalstīm](#) Tiesā un slēdzot lietas pret [sešām dalībvalstīm](#).

³² Lietas pret [Beļģiju](#), [Igauniju](#) un [Nīderlandi](#) varētu slēgt.

³³ Lietas pret [Bulgāriju](#), [Spāniju](#) un [Slovākiju](#) varētu slēgt.

³⁴ Iesniedzot lietu pret Ungāriju, Komisija lūdza Tiesu izskatīt lietu patērētāja tiesvedībā, ko Tiesa [apmierināja](#).

³⁵ Komisija 2023. un 2024. gadā vērsās Tiesā ar 134 pārkāpuma lietām, tostarp prasību piemērot finanšu sankcijas 55 no šīm lietām.

³⁶ Summas ir galīgas tikai pēc visu tiesiskās aizsardzības līdzekļu izsmelšanas. Publiskais reģistrs sniedz [atjauninātu sarakstu](#) ar notiekošām pārkāpumu lietām kopā ar Tiesas piemērotajām finansiālajām sankcijām.

³⁷ Naudas sodi, kas samaksāti patvēruma, komunālo notekūdeņu attīrīšanas un atkritumu poligonu jomā, izriet no Tiesas spriedumiem saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu (otrais spriedums), savukārt citās jomās samaksātie naudas sodi ir par ES noteikumu nepilnīgu transponēšanu (saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu).

4. Turpmākā rīcība

Nākamo četru gadu laikā Komisija turpinās rīkoties, lai atvieglotu ES tiesību aktu un politikas īstenošanu praksē, vienkāršojot ES noteikumus un samazinot regulatīvo slogu. Tas ir nepieciešams, lai palielinātu mūsu ekonomikas konkurētspēju un noturību un nodrošinātu ātrus un jēgpilnus uzlabojumus iedzīvotājiem un uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot ES prioritāšu un mērķu sasniegšanu. Šodien pieņemtā Komisijas darba programma 2026. gadam atspoguļo šo virzību, skaidri un stingri uzsverot vienkāršošanas priekšlikumus.

Attiecībā uz **vienkāršošanu** tuvākajos mēnešos tiks ierosināti vairāki vienkāršošanas un visaptveroši (*"omnibus"*) priekšlikumi, tai skaitā tādās jomās kā vide, autobūve, pārtikas un barības nekaitīgums, medicīniskās ierīces, klīniskie izmēģinājumi un digitālā joma. Mēs arī pievērsīsimies citiem aktuāliem jautājumiem, ko izvirzījušas ieinteresētās personas, piemēram, energoproduktu tiesību aktu un nodokļu jomā, un mēs arī nāksim klajā ar vienkāršošanas priekšlikumiem, ar kuriem tiks mazināts administratīvais slogs iedzīvotājiem.

Tā kā vienkāršošanai ir jābūt ES iestāžu kopīgiem centieniem, ir svarīgi, lai Eiropas Parlaments un Padome turpinātu par prioritāti noteikt darbu attiecībā uz Komisijas *"omnibus"* un vienkāršošanas priekšlikumiem, saglabājot koncentrēšanos uz vienkāršošanu un vienlaikus sasniedzot politikas mērķus.

Komisija arī sadarbojas ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai visas iestādes pildītu savu apņemšanos novērtēt savu būtisko grozījumu ietekmi. Lai atbalstītu šo procesu, Komisija izstrādā vienkāršu un pragmatisku pieeju, ko šajā nolūkā varētu izmantot katra iestāde.

Attiecībā uz **īstenošanu** kolēģijas locekļi turpinās sadarboties ar ieinteresētajām personām, izmantojot īstenošanas dialogu otro kārtu, kas notiks līdz gada beigām. Tie plāno koncentrēties uz dažādām politikas jomām, piemēram, mājokļiem par pieņemamu cenu, būvniecību, reģionālās uzņēmējdarbības konkurētspēju, tirdzniecības un ekonomikas drošību, tiesību aktiem par energoproduktiem, krāpšanas apkarošanas arhitektūru un banku integrāciju. Komisija sniegs dalībvalstīm **pielāgotu atbalstu** ES tiesību aktu īstenošanā, lai panāktu mūsu tiesību aktu un politikas pilnvērtīgu ietekmi uz vietas. Kopā ar mūsu darbu noteikumu vienkāršošanai arī īstenošana turpmāk būs Komisijas uzmanības centrā, lai stiprinātu Eiropas konkurētspēju. Šajā nolūkā sadarbība ar citām ES iestādēm un dalībvalstīm joprojām ir būtiska, lai sasniegtu mērķus, kas noteikti šā pilnvaru termiņa sākumā.

Attiecībā uz ES tiesību aktu **izpildes panākšanu aktīvo pārkāpuma procedūru skaits joprojām ir liels**, un pašlaik tiek izskatītas vairāk nekā [1500 lietu](#). Tas attiecas uz visām dalībvalstīm, lai gan lietu skaits katrā dalībvalstī ievērojami atšķiras³⁸. ES tiesību aktu piemērošanas uzraudzība un atbilstības nodrošināšana arī turpmāk būs **viena no galvenajām prioritātēm**. Īpaša uzmanība tiks pievērsta ilgstoši neizskatītām lietām, vienlaikus neapdraudot Komisijas izpildes panākšanas pasākumu efektivitāti, proti: ES tiesību aktu īstenošanas mērķis ir panākt atbilstību un pozitīvus rezultātus iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Komisija pastāvīgi cenšas uzlabot savu izpildes panākšanas politiku, nodrošinot, ka tās instrumenti atbilst paredzētajam mērķim.

Paziņojumā "Vienkāršāka un ātrāka Eiropa" Komisija ir izklāstījusi vērienīgu vienkāršošanas un īstenošanas programmu, kuras mērķis ir veicināt konkurētspēju, labklājību, politikas īstenošanu un noturību Eiropas Savienībā. Lai sasniegtu šos mērķus, būs vajadzīga visu pārējo iestāžu un ieinteresēto personu, arī Eiropas Parlamenta un Padomes, stingra apņemšanās. Šis ziņojums veido pamatu **strukturētam dialogam** ar tām par ES tiesību aktu pašreizējo stāvokli un to īstenošanu, kā arī turpmākām vienkāršošanas iespējām. Komisija arī aicina dalībvalstis veikt līdzvērtīgus pasākumus, lai vienkāršotu, īstenotu savu valsts tiesību aktus un panāktu to izpildi.

³⁸ Trīs dalībvalstīs, kurās ir visvairāk sāko lietu (Spānijā, Polijā un Bulgārijā), lietu skaits ir trīs reizes lielāks nekā dalībvalstī, kurā ir vismazākās pārkāpuma procedūras (Lietuva). Plašāka informācija un dati par Komisijas izpildes panākšanas pasākumiem ir pieejami [šeit](#).